

DIN TOPONIMIA COMUNEI OCNA ȘUGATAG, JUD. MARAMUREŞ

Dumitru LOȘONȚI

Adelina Emilia MIHALI

Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu” al Academiei Române, Cluj-Napoca

Abstract

The paper is a linguistic analysis of place names in the Ocna Șugatag commune, Maramureș county. The research is based upon the etymological interpretation of toponyms collected through direct inquiries during field research. The toponymic material is also classified from the semantic point of view. Thus, we can draw conclusions regarding the denominative strategies in the toponymy of the researched area and information on the interdependence of language compartments: vocabulary, anthroponymy and place names.

Key-words: *toponym, semantic, anthroponym, surname, etymology*

Résumé

Le présent article est une analyse linguistique des noms topiques de la commune Ocna Șugatag, du département de Maramureș. La recherche est fondée sur l'interprétation étymologique des toponymes enregistrés sur le terrain par des enquêtes directes. Le matériel toponymique est classifié de point de vue sémantique. On extrait des conclusions concernant les stratégies dénominatives rencontrées dans la toponymie de la zone étudiée, ainsi que des informations relatives à l'interdépendance entre les compartiments de la langue: lexique, anthroponymie et noms topiques.

Mots-clés: *toponyme, sémantique, anthroponyme, noms de famille, étymologie*

ducea sare în Austria și care trecea prin apropierea satului Giulești. Alte denumiri sau

Introducere

Comuna Ocna Șugatag¹, situată în Depresiunea Maramureșului, pe interfluviul dintre râurile Mara și Cosău, la poalele estice ale Munților Gutâi, în partea nordică a județului Maramureș, este alcătuită din localitățile Ocna Șugatag (centrul comunei), Breb, Hoteni și Sat-Șugatag. Prima atestare documentară a localității *Ocna Șugatag* datează din 1355 sub forma *fodinae salium*, când se face referire la un drum pe care se

¹Imaginiile au fost preluate de pe https://www.marasilva.ro/cabana_ocna_sugatag.php.

forme sub care apare menționată localitatea în documente sunt: 1360 *Zalatyna Sugatafalva*; 1419 *Sugatagh*; 1828 *Akna Sugatagh*².

Localitatea **Sat-Şugatag** (*Zalatyna, villa olachalis Sugatafalva, Swgathakfalwa*) este atestată din 1360, iar denumirile ei ulterioare (1365 *Sugatagh*, 1459 *Sugatagh*, 1472 *utraque Swgathak* – pentru Sat-Şugatag și Ocna Şugatag, 1828 *Sugatagh*, 1851 *Sugatagh*) reflectă legătura cu salina de la Ocna Şugatag. Determinantul *Şugatagh* a fost interpretat diferit: Papahagi³ consideră că numele topic provine din magh. *sóvago* ‘tăietor de sare’ + germ. *Tage* ‘zilier’, mai ales că Sat-Şugatag „e considerat ca fiind locuit de oameni lucrători cu ziua, care nu sunt «némešéh»”; Kiss⁴ îl consideră un derivat de la vb. *súg* ‘a șopti’ cu suf. *-atag*.

Localitatea **Hoteni**, atestată în 1360 (*Zalatina*), alături de **Breb** (*Hódpatákfalwa, villa olachalis Hatpatokfalva*), apare menționată abia în 1555 cu numele *Hotynfalwa*. Oiconimul **Hoteni** provine din numele de grup *hoteni*, derivat, cu suf. *-eni*, de la n. fam. *Hotea*, existent și acum în localitate. Numele **Breb**(popular: *Brebi*) este înregistrat în documente începând cu 1715 și are la bază apelativul *breb* ‘castor’.

La recensământul din 2011, în comună s-au înregistrat 3853 de locuitori, dintre care 3310 români, 300 maghiari, 81 romi, 7 germani, 3 italieni. Pentru 151 de persoane informațiile legate de etnie nu au fost disponibile⁵.

Articolul de față este o analiză lingvistică a numelor topice de pe hotarul comunei Ocna Şugatag, județul Maramureș, din satele Breb, Hoteni și Sat-Şugatag, cu excepția hidronimelor din comună și a toponimiei localității Ocna Şugatag, care au fost discutate anterior⁶. Corpusul lucrării fost extras din materialul toponomic cules prin anchete directe pe teren⁷, nepublicat până în prezent, făcând parte dintr-o cercetare mai amplă asupra toponimiei maramureșene. Numele de locuri au fost înregistrate în transcriere fonetică. În prezenta contribuție, eleau fost literarizate, dându-se transcrierea fonetică acolo unde sunt evidente particularitățile fonetice ale graiului local. Pentru o mai ușoară operare cu materialul toponomic, acesta a fost clasificat după criteriul semantic.

1. Toponime care descriu forme de relief (sau părți ale lor)

Includem în această clasă numele topice formate de la apelative care denumesc: ridicături de teren, terase, platouri, versanți, adâncituri de teren, șei, locurile aşezate de-a lungul văilor.

ÁRIA BÓTII „moine; e [loc] mai drept” I (Breb). – *Bóta*, n. fam. existent în localitate. – Din *árie* ‘loc șes pe deal sau pe munte; terasă, platou’⁸.

²Atestările localităților anchetate au fost date după Suciu, 1967 și Suciu, 1968.

³ Papahagi, 1981:156, la note.

⁴ Kiss, 1988: 64, s.v. *Akna Sugatagh*.

⁵Informațiile au fost preluate de pe <http://www.recensamantromania.ro/rezultate-2/>.

⁶ Vezi și Adelina Emilia Mihali, *Hidronime din comuna Ocna Şugatag, jud. Maramureş, în „Diacronia”*, nr. 8, 7 octombrie 2018, A120 (1-8). <http://www.diacronia.ro/ro/journal/issue/8/A120/ro/pdf> (varianta în română) <http://www.diacronia.ro/ro/journal/issue/8/A120/en/pdf> (varianta în engleză). Pentru toponimia localității Ocna Şugatag, vezi Adelina Emilia Mihali, *Ocna Şugatag. Note de toponimie*, în Simion Iuga (coord.), *Cultură și civilizație românească în Maramureş. Simpozionul Național de la Săliștea de Sus, august 2016*, VII, Cluj-Napoca, Editura Risoprint, 2017, p. 243–247.

⁷Anchetele au fost efectuate în vara anului 2017, cu următorii informatorii:**Breb:** I. Borca Ioan, 71 de ani, miner; **Hoteni:** I. Hotea Ioan, 53 de ani, om de serviciu; II. Chira Ana, 50 de ani, casnică; **Sat-Şugatag:** I. Birtoc Petru, 64 de ani, agricultor.

⁸ Loșonți, 2000: 189.

BÚLZU „coastă cu pădure, cunună de pădure” I (Sat-Şugatag). – Din *bulz* ‘stâncă’.

BÚZA PĂLTINÉTULUI „coastă, dungă” I (Breb). – Din *búză* ‘margininea de sus a unei coaste, a unui deal’.

COÁSTA „coastă” I (Breb); **Coásta** „on pic de coastă” II (Hoteni); **Coásta Blédii** „coastă; o fost pășunea satului; amu-i cu spini, pruni” I (Sat-Şugatag). – *Blédea*, n. fam. existent în localitate; **Coásta Córjii** „coastă” I (Breb) – *Córja*, n. pers.; **Coásta Glódului** „coastă” I (Breb); **Coásta lu Ciobilă** „coastă” I (Breb). – *Ciobilă*, por. ce a existat în localitate (cf. *Ghiță a lu Ciobilă*); **Coásta Málului** coastă (Breb); **Coásta Mícă** „coastă cătă Pomi” I (Sat-Şugatag); **Coásta Mórii** coastă (Sat-Şugatag).

CÓRHA pantă mare; „îi greu de mers pe ea” I (Breb). – Din *córhă* ‘pantă (coastă) mai abruptă’.

COSTÍSU „loc mai costiș; nu-i aşa drept ca Podurile” II (Hoteni).

CÚSTURA „e în pășunea noastră; dă în Cheile Tătarului” I (Sat-Şugatag); – Din *cústură* <*custură*> ‘creastă stâncoasă de deal sau de munte’.

DÁMBU „dâmb, grădini” I (Hoteni); **Dámbu** „dâmb; e la Stâjeri” I (Sat-Şugatag); **Dámbu-i Báláie** „dâmb, nu-i mare pantă” I (Hoteni). – *Báláie*, n. pers., acum necunoscut în localitate; **Dámbu cu Mérii** dâmb (Breb); **Dámbu Mórii** „dâmb; e o coastă mare și rea” I (Hoteni); **Dámbu Prélucilor** dâmb cu grohot (Sat-Şugatag); **DámbuRóșu** „dâmb; îi mai ajegos” II (Hoteni).

DÂMBURÉLELE „îs două dâmburi: **Dâmburélu Mare, Dâmburélu Mic**” I (Breb); **Dâmburélele** „dâmburi” I (Sat-Şugatag). – Din *dâmburél* (pl. *dâmburéle*), dim. al lui *dâmb*.

DÂMBÚTU „dâmb” I (Hoteni). – Din *dâmbút*, dim. al lui *dâmb*.

DEÁLU BOZÁIÉSC deal (Sat-Şugatag). – Din adj. *bozaiésc* ‘al lui Bozai’ <*Bozái*, n. fam. existent în localitate, + suf. -esc>.

GÁURA ȚURÁNULUI „e în Piatra Mare; e o gaură în stâncă” I (Sat-Şugatag). – Din *țurán*, variantă a lui *țuránă* ‘coastă de deal abruptă, prăpăstioasă și cu foarte puțină vegetație’⁹.

GRÁU LUI CICÉU „e chiar deasupra; teren abrupt” I (Hoteni). – Din *Cicéu*, n. fam. existent în localitate; **Gráu Lúchii**, „e între două lazuri” I (Breb). – *Lúca*, pren. sau n. fam. Ca n. fam. (scris și *Lucă, Luka*) are 410 purtători în județul Maramureș¹⁰. – *Gráu* este o variantă a lui *Grui* rezultată, în plan toponomastic, prin etimologie populară, sub influența lui *grâu*¹¹.

GROÁPA PÓPII groapă cu pășune (Sat-Şugatag); **Groápa Sóciilor** „groapă” I (Breb); **Groápa Tăcinóșii** groapă (Breb); **Groápele** teren gropos „su Coasta Bledii” I (Sat-Şugatag).

GRUIÉTU ridicătură (Breb). – Din *gruiét*, dim. al lui *grui*.

⁹ DLR.

¹⁰ Frecvențele numelor de familie în județ sunt date după DFNM.

¹¹ Vezi TTTR–Valea Ierii: 85.

GRÚIU „îi mai în pantă” I (Hoteni); **Grúiu Cocóșului** „dâmb lângă Pițigaș” I (Sat-Şugatag). – Din *grui* ‘vârf; colină, deal, movilă, interfluviu’.

IERÚGA „ierugă, teren mai lăsat” I (Breb). – Din *ierugă* ‘adâncitură de teren alungită, văgăună, jgheab natural’¹².

JGHEÁBU „jgheab mare, adânc; l-o mâncat apa” I (Sat-Şugatag); **Jgheábu lui Cióntoș** jgheab natural; „Ciontoș o fost pădurar” I (Sat-Şugatag). – *Cióntoș*, n. fam. (scris și *Ciontos*, *Csontos*, *Csontoș*) cu 153 de purtători în județ; **Jgheáburile** „îs mai multe jgheaburi” I (Sat-Şugatag). – Din *jgheab* (pl. *jgheáburi*) ‘depresiune, groapă, adâncitură de teren în formă de jgheab pe coasta unui deal sau munte’¹³.

LUNCÚȚA fânaț, grădini și teren arabil (Hoteni). – Din *luncútă*, dim. al lui *hincă*.

MĂGURA ridicătură (Breb); **MáguraPópii** „grădină cu meri, peri în Măgură” I (Breb).

MUNCÉLU ridicătură „lângă Surúpi, graniță cu [terenul localității] Hărnicesti” I (Sat-Şugatag).

OBRÉJA „e de la Podu Dărăștii în sus” I, „loc în pantă” II (Hoteni). – Din *obréja* ‘costișă pe malul unui râu’.

PÁDIȘU „e pe o uliță” I (Breb). – Din *pádiș* ‘terasă, platou’, ‘pantă, coastă’¹⁴.

PIÁTRA MÁRE „piatră, stâncă; e pe Gutâi” I (Breb); **Piátra Mícă** „stâncă; e pe Gutâi” I (Breb); **Piátra Neghínii** [p̄muátra neDíni] stâncă (Sat-Şugatag). – *Neghina* (scris și *Neghină*), n. fam. cu 17 purtători în județ; **Piátra Píntii** „bolovan mare. Se zice că o sărit Pintea [Viteazul] cu calul din Piatra Mare până la Piatra Pintii” I (Sat-Şugatag). – *Pintea* (scris și *Pinte*, *Pintie*, *Pintye* etc.), n. fam. cu 1281 de purtători în județ; **Piétrile Álbe** „o fost pietri, le-o spart” I (Hoteni); **Piétrile Társii** „îs pietri, bolovani în pădure” I (Sat-Şugatag). – Din *társă* ‘iarbă subțire și moale, care se punea în pat ca asternut, în loc de paie’.

PICIÓRU BÍBOLILOR [p̄muíóru Ďibolilor] „picior” I (Sat-Şugatag); **Picióru Gádjii** „dâmb; picior, pășune” I (Sat-Şugatag). – *Gádja* (scris și *Gadjă*, *Gadjea*, *Gadzsa*), n. fam. cu 179 de purtători în județ; **Picióru Márcului** „picior, pășune” I (Sat-Şugatag). – *Márcu*, pren. sau n. fam., cu 192 de purtători în județ; **Picióru Răchítii** picior cu pășune (Sat-Şugatag). – Din *piciór(de deal sau de munte)* ‘ramificație de deal sau de munte între două văi ori pâraie, culme, muchie, spinare’.

PÓDURILE „îi [teren] drept” I, „loc drept” II (Hoteni). – Din *pod* (pl. *póduri*) ‘terasă, platou’¹⁵.

RONCÍSU „teren în pantă, arător” I (Sat-Şugatag). – Din *poncís*‘(puternic) înclinat, abrupt, pieziș’, ‘povârniș’.

PRIHÓDIȘTEA „loc în pantă, cătă pășune. E cărare ce merge pe Prihodiște” I (Sat-Şugatag). – Din *prihódiște* ‘curmătură, șa, trecătoare’¹⁶.

¹² Vezi Loșonți, 2000: 174.

¹³ Cf. Iordan, 1963: 49.

¹⁴ Frățilă, 2000: 149–163.

¹⁵ Loșonți, 2000: 192–194.

¹⁶ Petrovici, 1970: 237–240.

PRÍPORU coastă cu pădure și fânaț (Sat-Șugatag). – Din *pripor* ‘coastă, pantă mai abruptă’.

RĂPĂGŪŞU fânaț (Breb). – Din *răpăgūş* ‘loc înclinat, coastă abruptă, povârniș’.

RÂPA râpă (Breb); **Râpa „râpă”** I (Sat-Șugatag); **Râpa Hoidášului „râpă mare; ne dădeam pe ea de-a tumba”** I (Breb); **Râpa lui Șliuc** I (Sat-Șugatag). – *Șliuc[slhuc]*, n. pers. evreiesc.

SCÁUNELE „fânaț mai dâmburos” I (Breb). – Din *scáun* (pl. *scáune*) ‘terasă’¹⁷.

ŞÉSU „așezătură”, „loc șes” II (Hoteni); **Şésu** „șes către hotarul Giuleștiului” I (Sat-Șugatag).

VÂRTOÁPELE „coaste cu meri” I (Breb).

VÂRVU BÉLȚII „vârv” I (Hoteni); **Vârvu Coástii „îs vreo patru terenuri”** I (Breb); **Vârvu Dobăiéșului „vârv”** I (Sat-Șugatag); **Vârvu Grúilui „vârv”** I (Sat-Șugatag); **Vârvu Lázului „deal”** I, teren arabil și fânaț(Breb); **Vârvu lu Ștéfan „vârv. Acolo făceau oamenii stație [popas], apoi se cobora”** I (Sat-Șugatag); **Vârvu Málului „vârv în graniță cu Brebu”** I (Hoteni); **Vârvu Pléștii „vârv cu afinari”** I (Sat-Șugatag); **Vârvu Príporului** fânaț (Sat-Șugatag); **Vârvu Sóclor** vârf (Breb).

ZĂPÓDEA fânaț (Breb). – Din *zápode* ‘groapă largă ca o covată între două ridicături’; ‘(mai rar) terasă naturală’.

2. Nume topice referitoare la vegetație

Multe toponime au la bază apelative care denumesc arbori sau zone împădurite, conturându-se astfel o imagine a florei arealului cercetat, chiar dacă, de-a lungul timpului, o parte a vegetației a dispărut.

ARÍNII „o fost loc arabil; nu-s arini” I (Hoteni); **Aríni Deși „loc plin de arini și de murari”** II (Hoteni); **Aríni Giúrgii „loc drept cu pomi”** I (Hoteni). – *Giúrge* (scris și *Giurgea, Giurgie, Giurje*), n. fam. cu 116 purtători în județul Maramureș.

ARINÍŞU „fânaț” I (Breb). – Din *ariniş* ‘pădure (pădurice) de arini’.

BRÁZII pășune (Sat-Șugatag); **LaBrazi** (Breb).

CÂRLIGĂTÉLELE „fânaț, e mai sus de sat” I (Breb). – cf. *cârligătea*, numele plantelor *Lythrum salicaria*, *Sanguisorba officinalis*; *cârligătică*, numele plantelor *Polygonum bistorta*, *Sanguisorba officinalis*¹⁸.

CODRIŞÓRU „dâmb mare; peminte, fânaț; mai sănt și ceva lemn, pomi” I (Breb); **Codrișoárele** „fânaț și [teren] arător, e cătă Breb” I (Hoteni). – Din *codrişór* (pl. *codrișoáre*), dim. al lui *códru*.

COPÁCII BÁBII „acolo îs mulți ghocei” I (Breb).

DÂMBU CU MÉRII „e cătă Nichitești; sănt meri pădureți, lezniți” I (Breb).

¹⁷ Loșontj, 2000: 211–213.

¹⁸ Borza, 1968: 222.

DUMBRÁVA loc pe care „înainte o fost stâjeri; sănt și câteva căsi amu” I (Sat-Şugatag). – Din *dumbrávă* ‘pădure de stejar’.

FÁGU MÁRE pășune, fânaț și teren arător (Hoteni).

FRĂSINÉII fânaț (Sat-Şugatag). – Din *frăsinél* (pl. *frăsinéi*), nume de plantă (*Dictamnus albus*¹⁹) sau dim. de la *frasin*.

FRĂSINÍȘU fânaț (Breb). – Din *frăsiníș* ‘pădure de frasin’.

HÚCIU „o fost teren necurătat, cu tufișuri, lemne fără valoare” I (Sat-Şugatag); **Húciu Des** I (Breb). – Din *huci* ‘huceag’.

LA MERI „o fost nește meri” I (Sat-Şugatag).

LA NUC „pământ mare; în mijloc are un nuc” I (Breb).

LA PÁRU LU ȘÚIER „loc cultivabil. Nu mai este părul” II (Hoteni). – *Șúier*, n. pers., probabil poreclă, acum necunoscut în localitate.

LA PĂRÚȚ „fânaț; o fost ceva păr cândva” I (Sat-Şugatag). – Din *părúț*, dim. al lui *păr*.

LÉMNELE RÉLE „o fost lemn cânesc și stâjeri” I (Sat-Şugatag).

MĂLÍNII teren arabil (Sat-Şugatag). – Din *mălin* (pl. *mălini*), numele mai multor arbuști, printre care se numără și liliacul.

MĂRU FÓNTII „e lângă Cărarea Mănăstirii” I (Sat-Şugatag). – *Fóntha*, n. fam., cu 118 purtători în județ, sau *Fóntea*, cu 5 purtători în județ.

MĂSTECĂNÉII [măstăcănéhi, măstăcînéhi] „fânaț și livezi cu pomi” I (Hoteni). – Din *măstecänél* (pl. *măstecänéi*), diminutiv, neatestat de DLR, al lui *măsteácän*, variantă etimologică a lui *mesteácän*.

MĂSTECÂNÍȘU [măstăcîníșu] „dâmb, deal mare; o fost huci, lemne: măsteacân, plop, stâjar” I (Sat-Şugatag).

MĂSTÉCINII „teren arabil și fânaț” I, „mai sănt puțini măstecini” II (Hoteni).

MÁJNICU „teren arător, bun” I (Sat-Şugatag). – Din *májnic* ‘iarbă moale, roșie’.

NIRÉȘU [mńir&şu] „fânaț; o fost pădure de arini” I, „îi drept, mocirlos și cu pârlag, moșinoaie” II (Hoteni). – Din top. magh. *Nyíres* ‘mestecăniș’.

PÁLTINII „coastă cu paltini” I (Sat-Şugatag).

PÁLTINÉTU „e mai ses; mai sus e pădure” I (Breb). – Din *păltinét* ‘pădure de paltin’.

PÁRU LÁCULUI fânaț (Breb).

PLÓPU (Pe Plop) „e deasupra Coastii lu Ciobilă” I (Breb).

¹⁹Ibid. 236.

PÓMII loc cu pomi (Sat-Șugatag).

POMĂRÍTU „e din jos de beserică, e intravilan” I (Breb). – Din *pomărít* ‘grădină cu pomi fructiferi, livadă’.

RĂCHÍTA LÚNGULUI „sânt încă răchiți. Lungu o fost o gazdă mare. O fost terenul lui” I (Sat-Șugatag). – *Lúngu*, por. sau n. fam., acum inexistent în localitate, cu 101 pertători în județ.

RĂCHITÉLE (Breb). – Din *răchițeá* (pl. *răchițéle*), dim. al lui *răchítă* ‘răchită Tânără’, ‘(mai ales la plural)canale (*Impatiens balsamina*) etc.’²⁰.

SECĂRILE loc unde se cultiva secără (Breb).

SÓCETU „fânăt; au fost, poate, și soci” I (Sat-Șugatag). – Din *sóchet*<*socét* ‘loc acoperit cu soci; desis de soci’.

SÓCII teren arabil (Breb).

SPETEÁZA „e o gaură ca un găvan, fânăt; îs ceva mócircire [= mocírle]” I (Sat-Șugatag). – Din *speteáză* ‘papură’.

SPÍNII-I IMBRE loc cu spini (Sat-Șugatag). – *Ímbre*[ímbre], n. pers.

STÂJÁRU „fânăt și moine pentru cartofii” I (Breb); **Stâjérii** [stîj&ri] „îs vreo 3-4 stâjeri în Móciră” I (Hoteni); **Stâjéríi** „loc aproape de sat; o fost peminte arătoare; acumă-i fânăt” I (Sat-Șugatag). – Din *stâjár* (pl. *stâjéri*), var. a lui *stejar*.

STÂJERÉII „e între Hoteni și Brebi; o fost cultivabil” I Breb; „grădini și peminte” II Hoteni (Breb, Hoteni). – Din *stâjerél* (pl. *stâjeréi*), var. a lui *stejärél*, dim. al lui *stejár* sau numele a două specii de arbori din familia fagaceelor: a) cer (*Quercus cerris*) ori b) gorun (*Quercus petraea*).

ȘTÉVIA [șué̄Da] loc cu stevie (Sat-Șugatag).

TRÉISTEA [trâhs̄ua] teren arabil (Breb); **Tréistea**, „e pe su Grădina lu Caila” I (Sat-Șugatag). – Din *tréiste*, var. a lui *tréstie*.

ZĂVÓIU sau **Zăvoáiele** „teren între brațele râului Mara” I (Sat-Șugatag).

3. Toponime care indică defrișări recente sau din vechime

BÚCIUMII „grădină cu pomi” I (Hoteni). – Din *búcium* (pl. *búciumi*) ‘butuc, buturugă, cioată’.

CIONCÁŞU „o fost teren bun, fânăt” I (Sat-Șugatag). – Din *cioncás* ‘teren de pe care s-a tăiat pădurea și au rămas butucii’.

GRÓŞII „fânăt, cătă Valea Mare” I (B). – Din *gros* (pl. *groși*) ‘buștean, trunchi gros’.

LÁZU fânăt (Sat-Șugatag); **Lázu Bódii** fânăt cu lemn și turteade munte (Breb). – *Bóda*, n. fam. necunoscut în localitate, cu 101 pertători în județ, sau *Bódea* (scris și *Bode*, *Bodia*), n. fam. cu 1015 pertători în județ; **Lázu Oánii** fânăt (Breb). – *Oánea*, n. fam. existent în localitate; **Lázu Puțénilor** laz (Breb). – Din n. grup

²⁰ Vezi DLR; Borza, 1968: 277.

puțeni<*Puț*, n. fam. (în Sat-Şugatag); **Lázu Tigănesc** (Breb). – Din *laz* (pl. *lázuri*) ‘teren despădurit, transformat în loc arabil, fânaț ori pășune’, ‘curătură’.

LĂZÚTU „fânaț. E dedesupt on pic de Lazu Puțenilor” I (Breb); **Lăzútu** „pustușag; e numa pârlag [= părul porcului]” I (Sat-Şugatag). – Din n. top. *Laz*, cu suf. -*uț*, sau din *lăzút*, dim. al lui *laz*.

POIÁNA „pășune; o fost acolo stâni cu oi” I (Breb); **Poiána** poiană (Sat-Şugatag); **Poiána Pópii** „îi a besericii” I (Breb); **Poiána Rúncului** „drepte [= terase] cu fânaț; îs mulți arini mari” I (Sat-Şugatag).

POIENÍTA „e cătă Ocna [Şugatag]; peminte arătoare și fânaț mai mult” I (Hoteni); **Poieníta din Jos** „o fost peminte arătoare” I (Hoteni); **Poieníta din Sus** „poieniță cu pomi” I (Hoteni).

PRÉLUCA IÚRII „prelucă” I (Sat-Şugatag). – *Iúra*, n. fam. existent în Breb, cu 512 purtători în județ; **Préluca Lúngului** fânaț (Sat-Şugatag). – *Lung, Lúngu*, por. sau n. fam. cu 297 de purtători în județ; **Prelúcile**, „preluci sus cătă Gutâi” I (Breb); **Prelucile**, „fânaț, teren mai mare” I (Sat-Şugatag). – Din *prélucă* (pl. *préluci*) <*prelucă* ‘poiană mai mică’.

PRELUCÚȚA „fânaț cu pârlag [= părul porcului]” I (Sat-Şugatag).

RÚNCU fânaț cu tufe de alun și arini (Breb); **Rúncu** „loc cu tufe” I, fânaț și arini, stejari (Hoteni). – Din *rúnc* ‘laz, curătură’.

SECĂTÚRA „e sus, cătă pădure; fânaț, arini, puștușag” I (Breb).

SÉCIU „teren de fân, mai gropilos, moșinoaie” I (Breb); **Séciu** „îi lângă Laz; fânaț și huci, corciuri [= tufe]” I (Sat-Şugatag). – Din *seci* ‘laz, curătură’.

TRÚNGHIURILE „fânaț; îs tufe de arin, amestecătură” I (Breb). – Din *trunghi* (pl. *trúnghiuri*), var. a lui *trunchi*.

4. Toponime care arată o caracteristică a locului

Includem în această categorie numele topice care se referă la aspectul exterior al unui teren, culoare, compozиtie geologică, vechime etc.

BĂTRÁNA teren arabil (Sat-Şugatag).

CÉRNA [cărna] „loc în pantă, mai șuăios, mai sărat” I (Sat-Şugatag). – Din bg. *cerna* ‘neagră’.

COÁSTA MÍCĂ (Sat-Şugatag).

CÓTU LU PÍNTEA, „e un cot” I (Hoteni).

DÂMBURÓȘU „dâmb; e pământ roșu” I (Hoteni).

DÂMBURÉLU MÁRE (Hoteni).

FURNICÁRU fânaț și pășune (Breb, Hoteni). – Din *furnicár* ‘loc cu multe mușuroaie de furnici’²¹.

²¹ Cf. ALRR–Mar. III, h. 610/ 231.

GLODIȘÓRU „teren drept, mocirlos” I (Sat-Şugatag). – Diminutiv de la n. top. *Glod* sau provenit din *glodişór*, dim. al lui *glod* ‘noroi’.

GLÓDURILE teren arabil și fânaț (Breb); **Glódurile** „fânaț cu lemn, cu denivelări și alunecări de teren, cu tină; te înglodești” I (Sat-Şugatag).

GRÓHOTUPÓPII „grohot; e la Măgură” I (Breb).

MÁLU „e mal, în graniță cu Brebu” II (Hoteni). – Din *mal*, var. a lui *meal* ‘rocă cu care mai demult se măluia [= spoia] pin casă (în loc de var)’ I Hoteni.

MÁRGINEA MÁRE(Breb).

MOŞINOÁIELEloc cu mușuroaie în pășune (Sat-Şugatag). – Din *moşinói* (pl. *moşinoáie*), var. a lui *muşurói*.

PIÁTRA MÁRE(Breb, Sat-Şugatag).

PIÁTRA MÍCĂ (Breb, Sat-Şugatag).

PIÉTRILE ÁLBE (Hoteni).

PIETRÍŞU „pământ mai pietros; acolo se găsesc căsile” I (Hoteni).

PIETRÓSU „fânaț cu mulți bolovani” I (Breb).

RUPTÚRILE loc cu rupturi, surpături (Breb).

SÚRUPILE „teren în coastă; tă [= tot] s-a surpat” I (Sat-Şugatag). – Din *súrupa* (pl. *súrupi*) <*súrúpă* ‘surpătură’, un derivat regresiv, necunoscut de DLR, de la *a se surupa*.

UNGHIU [únĐu] „teren drept, mocirlos, între șoseaua principală și râul Mara” I (Sat-Şugatag). – Din *unghi* ‘teren în formă de unghi’.

VÁRÁTECHI (ÎnVáráteci) „loc mai gras, cu fân mai moale, mai de calitate” I (Sat-Şugatag). – Din *várátec* ‘(despre locuri) care este expus la soare și a cărui vegetație apare de timpuriu’.

5. Toponime care se referă la agricultură, creșterea animalelor etc.

BOURÍŞTILE „acolo stau bivolii și boii noaptea” I (Sat-Şugatag). – Din *bouríște* (pl. *bouríști*) ‘locul (uneori îngrădit) unde se odihnesc boii (la amiază și peste noapte, vara, la pășune)’.

CÂMPU „teren arabil” I (Breb); **Câmpu** „peminte arătoare” I (Hoteni); **Câmpu lui Hárman** sau **LaHárman** „acolo-i loc mai drept” I (Sat-Şugatag). – *Hárman* [= *Hérman*], n. fam. ce a existat în localitate. În județ, are (scris și *Hermann*) 494 de purtători; **Câmpu Simésc** teren arabil (Breb) – Din adj. *simésc* ‘care aparține lui Sima’, un derivat, cu suf. *-esc*, de la *Sima*, n. fam. existent în localitate, cu 786 de purtători în județ. – Din *câmp* ‘teren cultivabil’.

DÉLNITELE „pământ mociroș [= mocirlos] și arabil, pruni” II (Hoteni). – Din *délniță* (pl. *délnițe*) ‘fâșie de teren lungă și îngustă’.

GÁRDU TÁRINII a fost gard ce „o separă țarina [= locul cultivabil] de imaș” I (Breb).

GRĂDINA-I ORBOÁIE „grădină. Stau acolo cu oile și iarna” I (Sat-Şugatag). – *Orboáie*, sprn. derivat din *Órbu*, n. pers. ce a existat în localitate; **Grădina Irínii** „grădină mare” I (Breb). – *Irína*, pren.; **Grădina lu Cáila** „grădină cu arini, lemne mari și ceva pomi” I (Sat-Şugatag). – *Cáila*, n. pers.; **Grădina lu Pétru** „grădină” II (Hoteni). – *Pétru* [pătru], pren. sau n. fam. (scris și *Patru*) cu 9 purtători în județ; **Grădinile Nichiteștiului** „grădini” I (Breb).

HĂITĂȘU dig ce a fost făcut pentru a abate apa pe pârâul morii (Sat-Şugatag). – Din *hăitás* ‘dig’.

LA MOÁRĂ „loc lângă vale” I (Hoteni); **La Moára Beséricii** „o fost moară” I (Sat-Şugatag); **La Moára Bíchii** „o fost moară” I (Sat-Şugatag). – *Bíca*, n. fam. inexistent acum în localitate, dar cu 7 purtători în județ; **Moára Lúngului** I (Sat-Şugatag). – *Líng(u)*, por. sau n. fam. inexistent acum în localitate, cu 297 de purtători în județ.

LA VRÁMNITĂ [la vrámniță] „o fost vramniță să nu treacă ciurda” II (Hoteni); **Vrámnița Tăcinóșii** [vrámnița tăčinóši] a fost vraniță (Breb). – Din *vrámniță*, var. a lui *vrániță* ‘poartă de scânduri sau de nuiele împleteite, la intrarea într-un sat, într-o curte, într-un loc îngrădit’.

LAVRĀMNICIOÁRĂ „grădină cu pomi” I (Hoteni). – Din *vrámnicioáră*, dim. al lui *vrámniță*.

LEÁSA MÓRII „leasă; o fost moară lângă vale” I (Hoteni).

MÓINELE DĂRĂȘTII „era moine după Dărasca” I (Hoteni). – Din *móină* (pl. *móine*) ‘bucată de pământ cultivată sau cultivabilă’.

PORNEÁLA AVRINTÉNIOR parte din pășunea Tătaru (Sat-Şugatag). – n. grup *avrinténi*<*arvinténi*<*Arvínte*, n. pers.; **Porneála Fâsénilor** parte din pășunea Tătaru (Sat-Şugatag). – n. grup *fâséni*<*Fásă*, sprn.; cf. n. fam. *Fâsie*, cu patru purtători în județ; **Porneála lu Lúngu** parte din pășunea Tătaru (Sat-Şugatag); **Porneála Moșérului** parte din pășunea Tătaru (Sat-Şugatag). – *Móseru*, sprn. – Din *porneálă* ‘bucată de teren (pe munte) cu iarba de obicei încă nepăscută, pe care ciobanii scot oile la păscut (în timpul serii sau și al noptii); loc de pășune rezervat oilor cu lapte’.

PRILOÁGELE „fânaț cu lemn groase, arini mari” I (Sat-Şugatag). – Din *prilóg* (pl. *priloágé*), var. a lui *párloágă* ‘teren arabil lăsat nelucrat unul sau mai mulți ani în vederea refacerii fertilității solului (și folosit în această perioadă ca pășune)’.

PUSTIÁLA „pământ arător și grădini cu pomi” I (Hoteni). – Din *pustiálă* ‘prefacere în pustiu a unui loc; pustiu, pustiire’.

PÚTU SEC „acolo o dus periturile [= animale moarte]” I (Hoteni).

STÁOLELE „o fost peminte arătoare; acuma-s fânațe” I (Sat-Şugatag).

TÓPILA „e și la [satul] Breb;acolo se topea cânepa” I (Hoteni); **Tópilele**, îs de o parte și de alta a väii Breboiaia” I(Breb). – Din *tópilă* (pl. *tópile*) <*topilă*‘loc unde se pun la topit cânepa sau alte plante textile; topitoare’.

6. Toponime care arată poziția locului față de locurile (ori construcțiile) învecinate

DÚPĂ BESÉRICĂ „teren arabil din Drumu Țării în sus” I (Sat-Șugatag).

DÚPĂ COÁSTĂ „fânaț, pomi” I (Breb); **Dúpă Coásta lu Ciobilă** „fânaț și moine, grădini, pomi” I (Breb).

DÚPĂ CÚPCÉA „teren lângă sat. O șezut cândva acolo Cupcea” I (Breb).

DÚPĂ DĂRÁSCA teren arabil și fânaț (Hoteni).

DÚPĂ GRĂDINI „peminte [arătoare] și grădini” I (Hoteni).

DÚPĂ LÉNE „fânaț dincolo de fostă cale ferată (îngustă), pe care se transportau lemnele” I (Sat-Șugatag). – Din *léne*, var. a lui *linie* ‘cale ferată’.

DÚPĂ LUNCÚȚĂ „fânaț și grădini cu pomi” I (Hoteni).

DÚPĂ SAT „parte de sat” I (Breb).

DÚPĂ ȘCOÁLĂ teren lângă școală (Hoteni).

DÚPĂ ȘURĂ „fânaț, peminte arătoare” I, „o avut cineva sură acolo” II (Hoteni).

DÚPĂ TĂU „e la Breb” I, „loc după Tău hotenarilor” II (Hoteni).

DÚPĂ VÁLE „loc după valea Breboiaia” I (Hoteni).

DÚPĂ VÂLCEÁ grădini și teren arabil (Hoteni).

ÎNTRE VÃI „loc la Trunghiuri, între Tâlburea și Breboiaia” I (Breb); **Între Väi** „fânaț, arini și cireși sălbatici” I între Valea Cheii și o vale mai mică ce nu are nume (Sat-Șugatag).

ÎNTRE VÂLCÉLE loc între două vâlcele (Sat-Șugatag).

JOSÁNII partea de jos a satului (Breb); **Josánii** partea de jos a satului (Hoteni).

LA CRÚCE „e o grădină lângă o troiță” II (Hoteni); **La Crúce** „era o cruce unde scotea popa icoanele la Sânziene” I (Sat-Șugatag).

LA RÂU „loc pe lângă râu Mara” I (Hoteni).

LA VÁLE „sânt câteva căsi pe lângă valea Breboiaia” I (Hoteni).

POIENÍTA DIN JOS „o fost peminte arătoare” II (Hoteni); **Poieníta din Sus** „poieniță cu pomi” I (H).

SU BÚCIUMI „fânaț și pomi, o fost peminte arătoare” I (Sat-Șugatag).

SU CHÉIE „fânaț” I (Sat-Șugatag).

SU COÁSTA MÓRI I „pământ drept” I (Sat-Șugatag).

SU CRÚCE „loc mai drept” I (Hoteni).

SU DEAL „fânaț și pomi” I (Sat-Șugatag).

SU FÁGU MÁRE „fânaț” I, „pășune” II (Hoteni).

SU GLOD „terenuri arabile” I (Breb); **Su Glóduri** I (Sat-Şugatag).

SU GRUI „fânaț cu lemn” I (Sat-Şugatag).

SU PIÁTRA MÁRE „fânaț” I (Sat-Şugatag).

SU SOCI fânaț cu arini (Hoteni).

SUB SPINI „peminte cătă vale” II (Hoteni).

SU VÁRVU LU ȘTÉFAN „fânaț” I (Sat-Şugatag).

SUSÁNII parte de sat (Breb); **Susánii** parte de sat (Hoteni).

7. Toponime care vorbesc despre credințe, superstiții, obiceiuri CÁSA DRÁCULUI (Breb).

CĂRÁREA MĂNĂSTÍRII cărare ce duce în sătucul Mănăstirea ce face parte din comuna Giulești (Sat-Şugatag).

CÓMORÂTA terase (Breb).

CRÚCEA „troiță” II (Hoteni).

NEDÉIA teren arabil (Hoteni). – Din *nedéie* ‘loc pe care se adună oamenii să petreacă și să joace (la nedeie)’.

TEMETÉU „cimitir” I (Breb); **Temetéu** „temeteu” I (Hoteni); **Temetéu** „cimitirul baptiștilor” I (Sat-Şugatag). – Din *temetéu* ‘cimitir’.

ÚLIȚA BESÉRICI Iuliță (Hoteni).

8. Nume topice care au la bază antropонime

Acest aspect este bine reliefat în nomenclatura topică românească, recurgerea la antropонime pentru denumirea unui teren fiind procedeul cel mai fructificat și în comuna Ocna Șugatag. Antropонimele devin toponime fie prin simpla schimbare a funcției (transfer de funcție), fie prin transformări sau asociere²². Unele toponime au la bază nume de familie, altele supranume sau porecle ori, mai rar, prenume. Prezentăm câteva nume topice reprezentative, fără a relua denumirile discutate anterior.

BOTENEÁSCA „loc mai costos, loc de fân” I (Breb). – Din adj. *botenesc*, -eáscă ‘care aparține botenilor’, un derivat, cu suf. -esc, fem. -ească, de la n. grup *boténi*<*Bóta*, n. fam. existent în localitate, cu frecvență 2019 în județ.

CÄRPENEÁSCA „o gaură lângă Dealu Ognii” I (Sat-Şugatag). – Din adj. *cärpenesc*, -eáscă ‘care aparține cărpeneilor’, un derivat, cu suf. -esc, fem. -ească, de la n. grup *cärpéni*<*Carp*, n. fam. cu 25 de purtători în județ, sau *Carpa*, cu 59 de purtători în județ. Nu excludem nici posibilitatea unui derivat cu același sufix de la *carpen*, numirea inițială *Gáura Cärpeneáscă putând însemna ‘gaura cu carpeni’.

²² Toma, 2002: 188.

CIOLÁNU „dâmb, pășune, teren necurățat” I (Breb). – *Ciolánu*, n. fam. necunoscut azi în localitate, cu 9 purtători în județ.

COMĂNÉȘTII „căsi și teren” I (Breb). – Din n. grup *comăněšti*<*Cóman*, n. fam. în localitate, cu 3563 de atestări în județ.

CRĂIÁSCA „fânaț, o fost o cunună de pădure” I (Sat-Șugatag). – Din adj. *crăiésc*, *crăiască* ‘care aparține lui Crai sau Craia’, *Crai*, n. fam. cu 5 purtători în județ, iar *Craia*, n. fam. cu 3 purtători. Ar putea fi vorba și de adj. *crăiască* ‘a craiului’ <*crai* ‘rege’, assimilat unui nume propriu de persoană când se știe despre care crai este vorba.

DOBĂIÉȘU „deal” I (Sat-Șugatag). – Din n. fam. *Dobăieș*(scris *Dobaes*, *Dobaies*), cu 6 purtători în județ.

DOBRÍCU „parte de sat” I (Breb). – Din n. fam. *Dobric*, necunoscut azi în localitate, dar (scris și *Dobrik*) cu doi purtători în județ.

GÁIDOŠU parte de sat (Breb). – Din n. fam. *Gáidoš*, inexistent astăzi în localitate, dar (scris și *Gaidos*, *Gajdos*) cu 5 purtători în județ.

GROŠÁNU „uliță; pantă mare;o fost tare pietros” I (Sat-Șugatag). – Din n. fam. *Grošán(u)*, inexistent azi în localitate, dar (scris și *Grosan*, *Grošán*, *Grošan-Micu*) cu 356 de purtători în județ.

HÓRJA „poiană, cu câte-on bocor [=tufă] de fag; teren mai sărat unde crește numă pârlag [= părul porcului]” I (Sat-Șugatag). – Din *Horja*, n. fam. necunoscut astăzi în localitate. Scris *Horge*, *Horgea*, *Horgia*, *Horja*, *Horje*, *Horje-Dicean*, *Horje-Poran*, are 447 de purtători în județ.

LA FLOÁRE [la fl³/re] „peminte; o fost acolo o babă” I, „am apucat-o; îi ducea lumea ajutoare” II (Hoteni). – Din *Floáre*, pren. sau n. fam. inexistent acum în localitate, dar (scris și *Floarea*) cu 7 purtători în județ.

LA HÓLDÂŞ „fânaț și huci, cu corciuri [= tufe] de tufă [= alun] și arini” I (Sat-Șugatag). – *Hóldâş*, n. fam. acum inexistent în localitate, dar frecvent în Iapa, cu al cărui hotar se învecinează teritoriul localității Sat-Șugatag. Scris *Holdis* sau *Holdiș*, are 212 purtători în județ.

LA MIHAIÉȘTI „e cum meri [mergi] în Nichitești. Bătrânul o fost Mihai” I (Breb). – Din n. grup *mihaiéști*<*Mihái*, pren. sau n. fam. acum necunoscut în localitate. Scris și *Mihai-Ardelean*, *Mihaiu*, are 706 purtători în Maramureș.

LA TRIFÁNU parte de sat (Breb). – Din *Trifánu*, n. fam. necunoscut acum în localitate, cu 64 de purtători în județ.

LA LUCĂU „fânaț între Picioară Gadji și Lăscoaia” I (Sat-Șugatag). – Din *Lucău*, probabil n. pers. derivat cu suf. -ău de la *Lúca*, n. fam. (scris și *Lucă*) cu 357 de purtători în județ.

MĂTIÉSELE [mățié&săle] „teren denivelat; fânaț și pomi” I (Sat-Șugatag). – Este pl. lui **Mătiásă*, un derivat cu suf. -easă de la *Matei*, pren. sau n. fam., acum inexistent în localitate, dar (scris și *Matei-Bledea*, *Matei-Pop*, *Matei-Popa*, *Mateiu*) cu 660 de purtători în județ.

NICHITÉȘTHII [níjuméşui] loc cu tufe de fag și arin (Breb). – Din n. grup *nichitéști*<*Nichita*, n. pers., existent în localitate; ca n. fam. *Nichita* are 143 de ocorente în județ.

PLÉȘCA pădure (Sat-Şugatag). – Din *Pléșca*, n. fam. necunoscut acum în localitate, (scris și *Plesca*, *Plescă*, *Pleșcă*) cu 40 de purtători în județ.

POPINÉSCU sau **VÁRVU POPINÉSCULUI** „vârv cu fânaț și afinari” I (Sat-Şugatag). – Probabil, este o formă rezultată, prin disimilareae-e>i-e, din *popenesc* ‘al popenilor’, un derivat, cu suf. -esc, de la *popéni*, n. grup <*Pop* (scris și *Popp*), n. fam. existent în localitate.

TĂTÁRU pășune (Sat-Şugatag). – Din *Tătár(u)*, n. fam. necunoscut acum în localitate. Scris *Tatar*, *Tătar*, *Tataru*, *Tătáru*-*Iosub*, are 387 de purtători în județ.

TONEÁSCA „grădini cu pomi în vatra satului” I (Hoteni). – Din adj. fem. *toneásca* ‘care aparține lui *Ton*, *Toni* sau *Tona*, ori *Tonea*’, un derivat de la unul din n. fam. *Ton* (cu doi purtători în județ), *Tona* (cu un purtător) sau *Tonea* (cu trei purtători), ori de la hip. magh. *Toni* (<*Antal*).

Concluzii

Denumirile locurilor din comuna Ocna Șugatag, jud. Maramureș, reflectă relația de interdependentă dintre toponimie și lexicul comun, pe de-o parte, și dintre toponimie și antroponimie, pe de altă parte. Ele descriu formele de relief, ilustrează caracteristicile locului, fiind o mărturie a modificărilor geografice produse în timp. În egală măsură, toponimia comunei Ocna Șugatag este o radiografie a dinamicii antroponimiei zonei.

Abrevieri

- adj. – adjectiv
- bg. – bulgar
- dim. – diminutiv
- fem. – feminin
- hip. – hypocoristic
- magh. – maghiar
- n. fam. – nume de familie
- n. grup – nume de grup
- n. pers. – nume de persoană
- n. top. – nume topic
- pl. – plural
- por. – poreclă
- suprn. – supranume
- var. – variantă

BIBLIOGRAFIE

- Borza, Al., *Dicționar etnobotanic cuprinzând denumirile populare românești și în alte limbi ale plantelor din România*, [București], 1968.
- Frățilă, Vasile, *Etimologii. Istoria unor cuvinte*, București, Editura Univers Enciclopedic, 2000.

- Iordan, Iorgu, *Toponimia românească*, București, Editura Academiei Republicii Populare Române, 1963.
- Kiss, Lajos, *Földrajzi nevek etimológiai szótára, negedik, bővített és javított kiadás*, I, II, Budapest, Akadémiai Kiadó, 1988.
- Loșonți, Dumitru, *Toponime românești care descriu forme de relief*, Cluj-Napoca, Editura Clusium, 2000.
- Mihali, Adelina Emilia, *Hidronime din comuna Ocna Șugatag, jud. Maramureș*, în „Diacronia”, nr. 8, 7 octombrie 2018, A120 (1–8). <http://www.diacronia.ro/ro/journal/issue/8/A120/ro/pdf> (varianta în română) <http://www.diacronia.ro/ro/journal/issue/8/A120/en/pdf> (varianta în engleză).
- Mihali, Adelina Emilia, *Ocna Șugatag. Note de toponimie*, în Simion Iuga (coord.), *Cultură și civilizație românească în Maramureș. Simpozionul Național de la Săliștea de Sus, august 2016*, VII, Cluj-Napoca, Editura Risoprint, 2017, p. 243–247.
- Petrovici, Emil, *Studii de dialectologie și toponimie*, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1970.
- Papahagi, Tache, *Graiul și folklorul Maramureșului*, ediția a II-a, în *Grai, folklor, etnografie*, ediție și prefață de Valeriu Rusu, București, Editura Minerva, 1981.
- Suciuc, Coriolan, *Dicționar istoric al localităților din Transilvania*, Editura Academiei Republicii Socialiste România, vol. I, 1967.
- Suciuc, Coriolan, *Dicționar istoric al localităților din Transilvania*, Editura Academiei Republicii Socialiste România, vol. II, 1968.
- Toma, Ion, *Baza antroponimică a toponimiei din Oltenia*, în „Dacoromania”, serie nouă, VII–VIII (2002–2003), Cluj-Napoca, p. 187–191.

SIGLE

- ALRR–Mar. = Petru Neiescu, Grigore Rusu, Ionel Stan, *Atlasul lingvistic român pe regiuni. Maramureș*, București, Editura Academiei, vol. I–IV, 1969–1997.
- DFNFM= Vișovan, Ștefan, Farcaș, Mircea, Frânc, Mihai S., Vișovan, Sorin S., Vișovan, Maria, Farcaș, Simona, *Dicționar de frecvență a numelor de familie din Maramureș*, Baia Mare, Editura Universității de Nord, 2007.
- DLR= *Dicționarul limbii române*, seria nouă, București, 1965 și urm.
- TTRT–Valea Ierii = Loșonți, Dumitru, Vlad, Sabin, *Tezaurul Toponimic al României. Transilvania. Valea Ierii*, București, Editura Academiei Române, 2010.